

den har, egentlig har ment, at denne Bestemmelse skulde udføres i Livet. Forholdet er da, at de Forhandlinger, der have været førte angaaende Telefonloven og særlig om denne Bestemmelse, ikke lade nogen Tvivl tilbage om, at man fra alle Sider gik ud fra, at Bestemmelsen skulde benyttes til at skaffe billigere Takster end hidtil. Der var i vide Kredse og ikke mindst blandt de næringsdrivende den Opfattelse, at Taksterne for mange Telefonselskabers Vedkommende og ganske særlig for det københavnske Telefonselskabs Vedkommende vare alt for høje, og under Forhandlingerne blev det fra mange Sider, ja, jeg kan godt sige, fra alle de Sider, der derom toge Ordet, udtalt som en bestemt Forudsætning, at Taksterne skulde ned sættes, ogsaa for Københavns Telefonselskab, saafremt og saa snart Selskabet søgte Koncession. Ifølge Loven kunde bestaaende Selskaber undlade at søge Koncession, de kunde nøjes med at modtage Indenrigsministerens Anerkendelse af, at de bestode, men det førte med sig, dels at de ikke kunde foretage Udvidelser, og dels at de til ethvert Tidspunkt kunde eksproprieres, og endelig, at de til ethvert Tidspunkt vare udsatte for en hvilken som helst Konkurrence. Naar de derimod søgte Koncession, bleve de fri for al denne Usikkerhed. De fik da en Eneret i 20 Aar og kunde, naturligvis inden for Koncessionens Rammer, udvide deres Omraade.

Den Gang nu Loven blev forhandlet, var Gangen i Forhandlingerne følgende. Alle rede i Begyndelsen af Firserne blev der forelagt Landstinget et Forslag om en Ordning af Telefondriften, men dette Forslag blev ikke ført videre. Sagen blev henlagt, og der blev ikke rørt ved den før i Samlingen 1895—96. Da blev der paa ny forelagt Landstinget et Forslag, det samme, der gennem en Række af Forhandlinger er blevet til Loven af 11te Maj 1897. I Lovforslaget fandtes der ikke nogen udtrykkelig Bestemmelse om, at Ministeren skulde fastsætte Maksimum af Telefonselskaberne. Det hed blot i Motiverne, at der skulde aabnes Adgang for vedkommende Statsmyndighed til gennem Meddelelse af Koncession at varetage Samfundets Interesser i Forholdets Ordning, men hvilke disse Samfundsinteresser vare, var i Motiverne ikke nærmere udtrykt. Allerede Landstinget havde Øjet fæstet paa dette Punkt, og i et Ændringsforslag, der blev stillet til anden Behandling, blev den Bestemmelse indført, at det skulde staa i Koncessionen, at Indenrigsministeren skulde

fastsætte Maksimumstaksterne. Endnu var det dog kun en Bestemmelse i al Almindelighed, altsaa saaledes at forstaa, at Ministeren, naar han gav Koncession, kunde fastsætte Maksimumstaksterne for hele det Tidrum, for hvilket Koncessionen lød. Angaaende dette Spørgsmaal om Ministerens Fastsættelse af Taksterne udtalte ved 2den Behandling i Landstinget den daværende Minister for offentlige Arbejder, Ingerslev, under hvem Telefonsagen sorterede, bl. a. følgende, som jeg tror, det vil være af Interesse baade for den højtærede Minister og for Tingets Medlemmer at høre. „Der er desuden tjent grumme mange Penge gennem Telefonselskaberne, og det bør vel egentlig ikke være Øjemedet med den offentlige Korrespondance at skaffe den størst mulige Fordel; Øjemedet burde vel være det at skaffe Befolkningen de størst mulige Goder for den billigste Betaling, de kunne skaffes for.“ Det Ændringsforslag, Landstingsudvalget havde stillet, blev vedtaget, men Lovforslaget naaede i den Samling ikke længere end til at blive vedtaget i Landstinget ved tredje Behandling. Det blev saa i næste Samling, i Efteraaret 1896, forelagt her i Folketinget. Ogsaa her havde man Øjet fæstet paa Spørgsmaalet om Taksterne. Jeg skal saaledes nævne, at det daværende Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds, (Neergaard) udtalte — det findes i Folketingstidenden for 1896—97 Sp. 866: „Jeg vil ogsaa her pege paa Ønskeligheden af, at de Bestemmelser, der gives i § 2, benyttes derhen, at man i ret betydeligt Omfang paalægger de private Selskaber saadanne Forpligtelser, at deres Virksomhed kan blive fyldestgørende for Publikum og billig.“ Den daværende Indenrigsminister, under hvem Telefonsagen den Gang var kommen til at sortere, den nuværende Konsilspræsident og Finansminister, udtalte — det er Sp. 874: „Naar Selskabet er koncessioneret, maa det ogsaa være stillet under Statens Tilsyn til en vis Grad, og i saa Henseende er jo et af de Spørgsmaal, som først og fremmest kommer til at ligge for, netop dette, at man maa forhindre, at Selskabet benytter sin Stilling i Tidens Løb til at skrue sine Takster op i uforholdsmæssig høj Grad. Man maa huske paa, at man ved at give Selskabet Koncession tillige sikrer Selskabet mod Konkurrence.“ Den samme Indenrigsminister fremsætter — det er i det samme Foredrag, lidt længere nede — nogle Bemærkninger, der nærmest vare knyttede til Spørgsmaalet om, hvorledes